

Долната забълбжка ще стане още по-ясна при загатнатото отъ Спиридонъ бѣгане на българското население отъ Сливенско и на западъ отъ него къмъ изворитѣ на Тунджа. Сливенското прѣдание, чрѣзъ устата на тукашния старецъ дѣдо Нейко, какво кѣзълбашитѣ още отъ прѣди „800“ години се заселили подъ Балкана между Айтосъ и с. Бяла (надъ Сливенъ), ще се отнася по-скоро за колонизирането на югоизточна България съ малоазийски пълчища отъ врѣме на първитѣ тукъ побѣди, нежели за сирийски и арменски колонисти, прѣселвани подъ Балкана до Пловдивъ, доволно рано при Константинъ Копронима и Цимисхий. (За нишки отъ послѣдната догадка ще се спомене при важна за произхода на старата сливенска фамилия Диамандиовци. Кѣзълбашъ буквално значи: червена глава. Това не е етнично име, а такова на мухамедански сектанти. Съ него турцитѣ сж прѣкоросвали и перситѣ, които, както се знае, сж сжщо мухамедански сектанти). Че прѣзъ първата четвъртъ на XV-я вѣкъ, вече не само тракийскитѣ равнини сж били пълни съ турски поселенци, но и самитѣ Балкански склонове, се види и отъ Дука за разбойничеството на турцитѣ населяющи Ст.-Планина (около 1421 г.): *Aemum montem incolunt*. (135—7). Извѣстно е, че Муса, десетина години назадъ отъ тая дата, се е подвизавалъ пакъ на разбойнишки начала въ сжщата Ст.-Планина. И въ тоя случай подъ това

прадѣдитѣ на Ст. Караджа, който чулъ, че населението въ факийско било прѣселено отъ къмъ София още прѣди Момчила. Възможно е, това прѣдание да визира не началото на XIV-я вѣкъ, а това на втората му половина, тъкмо слѣдъ прѣвземането на Ихтиманъ, Самоковъ, а по-послѣ и София. Въ тая смисълъ ще помогне фактътъ на разсипването на цѣлото Пиротско въ навечерието на косовската битка. Слѣдъ първата четвъртъ на слѣдния вѣкъ, Бертрандонъ de la Брокьеръ въ Пиротъ е видѣлъ само турци. Населението отъ ямболско, по-скоро при Мурада, отколкото при Баязида, е било прѣселено къмъ панагюрско. Изселванията въ тая смисълъ продължаваха и по-послѣ, когато старитѣ жители на селото Войникъ (до Ямболъ) сж били принудени да бѣгатъ къмъ Родопитѣ и основатъ днешното с. Батакъ. Вѣроятно, въ свѣзка съ това ще е станало и обратно прѣселване отъ панагюрско къмъ ямболско, нишка отъ което ще се намѣри край другитѣ данни и въ името Стралджа, споредъ насъ потурчено: Стрѣлча (ср. с. Стрѣлча, панагюрска околия, което още по-рано се наричало Стрѣлецъ). Шуменското днесъ село Страджа е отъ Стража.